

BIBSYS/NYTT

ET NYHETSBLAD FRA BIBSYS / NR. 1 / APRIL 2011

/ BIBSYS Brukermøte 2011

/ Cristin – en presentasjon av organisasjon og oppgaver

/ Linked Data

/ Innhold

Leder	3
Oppsummering av BIBSYS Brukermøte 2011	4
Spørsmål og svar ved innføring av nytt biblioteksystem	6
Kommunikasjonsplan for nytt biblioteksystem	10
Intervju med vinner av BIBSYS stipend, Elise Conradi	12
Cristin – en presentasjon av organisasjonen og oppgavene	14
Linked Data	17
BIBSYS på innsida i 1997	18
BIBSYS-nytt for 10 år siden	19
Quiz	19

/ BIBSYS Brukermøte 2011 og nytt biblioteksystem

Vi ønsker å yte vårt beste når vi arrangerer brukermøtene, for vi vet at deltakerne er kunnskapsrike og interesserte i det vi presenterer. I år var det ekstra spennende fordi vi kort tid etter starten på samarbeidet med OCLC hadde lyst til å vise hva det nye biblioteksystemet vil kunne by på.

Roy Gundersen/BIBSYS

Det nye biblioteksystemet forventes å være et nestegenerasjonsprodukt slik vi har ønsket og slik anbudsinnbydelsen krevde. Det er modig å satse på et system som ikke er ferdig utviklet og hvor vi ikke har formell innflytelse på utviklingen. Samtidig er vi en tidlig kunde som OCLC gjerne viser til når de presenterer systemet for andre. Når en av OCLC sine toppledere, vice president Robin Murray, holder innledningsforedraget, så er det en synliggjøring av at OCLC tar forholdet til BIBSYS og til dere på bibliotekene alvorlig og satser på å levere et godt produkt.

Biblioteksystemet vi får er et standardprodukt. Samtidig som dette utvikles, er BIBSYS i gang med å utvikle deler av systemet som OCLC ikke leverer, dette vil være nasjonale tilpasninger. Siden vi akkurat var kommet i gang med dette arbeidet, var det en utfordring å kunne vise et eksempel, nasjonalt lånekort. Men, som dere som var på møtet fikk se, vi rakk det tidsnok.

Mange presentasjoner fra møtet er lagt ut på BIBSYS nettsted, der kan dere se presentasjoner dere ikke fikk sett, eller oppleve på nytt noe dere fant interessant.

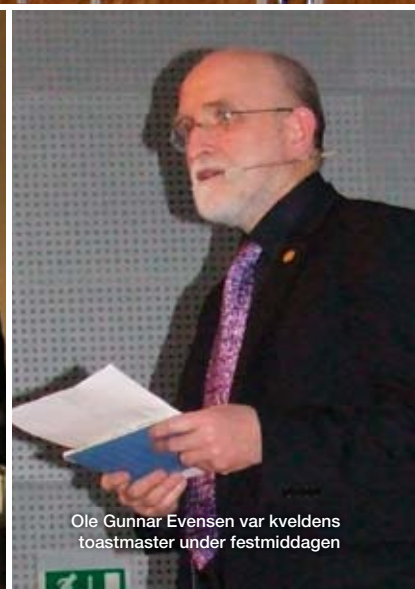
Når dere får BIBSYS-Nytt, er påsken allerede forbi og vi kan håpe at våren er kommet, eller snart kommer – det blir godt etter en lang vinter!

Nærmere 400 var samlet til felles åpning på Rica Nidelven Hotel.

Arne Krokan
snakket om digital hverdag

Ole Gunnar Evensen var kveldens
toastmaster under festmiddagen

/ En oppsummering av BIBSYS Brukermøte 2011

BIBSYS Brukermøte 2011 ble arrangert den 22. og 23. mars i Trondheim. Nærmere 400 deltagere var tilstede på Rica Nidelven Hotel over to dager med et faglig tett program.

Margit Wagnild\BIBSYS

Første dag var viet nytt biblioteksystem. OCLC presenterte sine visjoner og hvor langt de var kommet med utviklingen, mens representanter fra BIBSYS presenterte grunnlaget for valg av leverandør, status i prosjektet pr mars 2011 og arbeidet videre.

Arbeidet med å migrere data fra dagens system ble presentert og en demoapplikasjon på nasjonalt lånerregister i det nye systemet ble demonstrert.

Dag to av brukermøtet var delt opp i faglige parallellsesjoner og bibliotekledermøte. Noen stikkord var Google, sosiale medier, e-bøker, omstilling og motivasjon.

Kjartan Vevle fra Biblioteksentralen og Andreas Christensen og Live Rasmussen fra Universitetsbiblioteket i Oslo presenterte deres syn på e-bøker og bibliotek og utfordringer og muligheter knyttet til dette. Universitetet i Oslo har gjennomført prosjekter knyttet til lesebrett, og det er nærliggende å tro at Biblioteksentralen blir en aktør på det norske e-bokmarkedet i en eller annen form og funksjon.

Kenneth Eriksen fra Webgruppen holdt et foredrag om sosiale medier. Har disse effekt og hvordan kan man eventuelt oppnå målbar effekt ved aktiv bruk av disse kanalene? Eriksen tok for seg

konkrete eksempler fra bibliotek i sosiale medier og snakket om hvordan man kan organisere innsatsen for effektivitet i sosiale kanaler.

Google er en stor aktør i internasjonal sammenheng og er involvert og tilstede i de aller fleste aspekter knyttet til internett. Google og oss – på godt og vondt var tittelen på foredraget som Roar Storleer fra NTNU Universitetsbiblioteket og Jan Erik Kofoed fra BIBSYS holdt. Skal man konkurrere med Google eller skal man prøve å alliere seg med dem og dra veksler på det arbeidet de gjør og den brukermassen de har?

Den siste parallellsesjonen dreide seg om motivasjon og omstilling og hvordan man enklere kan takle en omskiftende hverdag. Trond Haukedal ble kåret til årets foredragsholder i 2009 og har en variert bakgrunn, praksis og erfaring som ga faglig tyngde bak innholdet.

For alle som ikke hadde anledning til å delta er presentasjoner og opptak tilgjengelig på BIBSYS Nettsted.

Vi vil informere jevnlig om arbeidet med nytt biblioteksystem, og har derfor utarbeidet en kommunikasjonsplan. Denne blir omtalt i en egen artikkel i bladet.

/ Spørsmål og svar ved innføring av nytt biblioteksystem

I forbindelse med innføringen av nytt biblioteksystem, har vi invitert våre brukere til å komme med spørsmål. Nedenfor gjengis noen av disse spørsmålene med svar. <http://www.bibsys.no/spm-svar>

Margit Wagnild/BIBSYS

Når settes det nye systemet i drift?

Det nye systemet skal tas i bruk av alle BIBSYS-bibliotek 2.1. 2013.

Vil det komme oppdateringer av systemet?

Systemet vil utvikles kontinuerlig og det vil jevnlig komme oppdateringer med ny og forbedret funksjonalitet.

Hvilke data vil bli flyttet over til det nye systemet?

Alle nødvendige bibliografiske data vil bli konvertert til marc21 og overført til det nye systemet. I tillegg vil alle felt som lar seg konvertere, bli overført. Sekundærregistre/data som OCLC allerede har i sine systemer vil ikke bli duplisert. Et mulig eksempel på dette er deler av leverandørregisteret.

Hvordan vil institusjonene bli integrert i innføringen/overgangen til nytt system?

Det er nedsatt en arbeidsgruppe, kalt "Store linjer" med representanter fra ulike bibliotek som skal bistå BIBSYS med helhet og overblikk. Denne gruppen kan i samråd med BIBSYS opprette faggrupper der fagpersoner får komme med innspill på konkrete problemstillinger/utfordringer.

Hvor finner vi informasjon om nytt biblioteksystem?

BIBSYS Nettsted (http://www.bibsys.no/nytt_system) vil være hovedkilden til informasjon om arbeidet med det nye systemet. I tillegg vil det komme jevnlig oppdateringer i BIBSYS Nyhetsbrev og BIBSYS-Nytt. Vi vil også arrangere informasjonsmøter i tillegg til BIBSYS Brukermøte.

Vil det nye systemet ha støtte for å utveksle data, for eksempel gjennom protokollene SRU og OAI-PMH?

Vi anser mulighet for datautveksling som en sentral byggekloss i et nytt system. Det er vår intensjon at det nye systemet skal støtte disse protokollene, eller andre relevante protokoller og at dette skal være en del av løsningen pr. 1.1. 2013.

Eierskap til dataene? Vil det være mulig å hente ut poster fra det nye systemet og bruke disse i ulike prosjekter?

Ja. BIBSYS sine registre er statens eiendom og vi gir ikke fra oss eierskap til OCLC på noen måte. Vi har fått bekreftet av OCLC at vi kan ta våre data fra WorldCat, som er beriket av OCLC og andre, og bruke disse dataene i ulike andre sammenhenger – for så å gjeninnføre dataene til WorldCat, om ønskelig.

OCLC har en del tesauruser og lister (<http://www.oclc.org/terminologies/>). Vil det være opp til det enkelte bibliotek å velge om de vil implementere en eller flere elementer fra denne lista?

Dette er det for tidlig å gi noe klart svar på. Det avhenger i første omgang av hva OCLC velger å integrere av muligheter i det nye systemet.

Hvordan skal innkjøpet av det nye systemet finansieres?

En mindre del av utgiftene dekkes direkte av Kunnskapsdepartementet. Størstedelen skal dekkes som i dag, av institusjonene.

Vil et nytt system bli dyrere enn dagens løsning?

Implementering av nytt system skjer samtidig som eksisterende system skal ha en god og sikker drift og vil gi merkostnader. Skifte av system vil således gi økte kostnader i en overgangsperiode. Det er søkt Kunnskapsdepartementet om midler til denne omstillingsperioden, slik at biblioteket ikke får en økt kostnad. Mye tyder på at nytt biblioteksystem vil måtte omfatte flere oppgaver enn dagens system, dermed vil også prisen kunne endre seg med endret omfang av oppgaver.

Vil vi kunne beholde navnet BIBSYS?

BIBSYS er navnet på organisasjonen og blir ikke endret.

Det virker som om det er et omfattende system. Hvordan er det oppbygd, kan en takke ja til kun enkelte moduler?

Det er ikke lagt opp til at nytt system skal være vesentlig mer omfattende enn det nåværende. Systemet skal i følge anbudsdokumentet bygge på prinsipper om tjenesteorientert arkitektur, såkalt SOA (service oriented architecture), slik at man enkelt kan integrere det med andre systemer. Det er ikke enkelt å kun velge enkelte moduler, men det vil være mulig å ikke ta alle modulene i bruk.

Vil BIBSYSMARC bestå, eller vil man i denne prosessen vurdere å ta i bruk MARC 21?

Vi har anskaffet et standard biblioteksystem – dermed er bruk av MARC21 det naturlige valget. Det er gjennom flere år jobbet med å tilpasse BIBSYS-MARC i så stor grad som mulig opp mot MARC21 innen både autoritetsformatet og på emne/klassifikasjonsområdet. Dette for at vi skal forenkle en framtidig konvertering av data i størst mulig grad og beholde mest mulig korrekte data i nytt format.

Vil nåværende SMS-funksjonalitet bli videreført og videreutviklet til å gjelde f.eks purringer, generelle meldinger på sms, mulighet for å sende til utenlandske nummer og betaling av purregebyr på sms?

SMS-funksjonalitet vil bli prioritert på lik linje med andre utviklingsoppgaver og vil bli realisert i henhold til prioriteringsrekkefølge, med mindre det nye systemet har god nok innebygd funksjonalitet for dette.

Vil bibliotekene få tilgang til systemets API for utvikling av egne tjenester?

Ja, gjennom OCLCs Open Plattform-rammeverk på lik linje med andre brukere av OCLC-systemer.

Er det mulighet for å tilby sluttbrukerbetaling via nettsiden? Eksempelvis purregebyr, erstatningskrav, betaling av artikler etc.

Ja, vi regner med at denne typen funksjonalitet vil bli støttet.

Hvordan vil det nye systemet behandle et heftenivå på løpende ressurser. Jeg er spesielt interessert i å vite situasjonen til de heftid vi i dag registrerer. Vil de kunne beholdes? Hva erstattes de av? Hvordan kan vi forberede en overgang til nytt system for dette nivået?

Ved overgang til et nytt biblioteksystem og konvertering av data fra en database til en annen database, må alle elementer i bibliotekbasen ha en unik identifikator. I den forbindelse anbefaler BIBSYS at institusjonene begynner å bruke Hefte-KnyttID på nye hefter. Ved å begynne med unike HeftID allerede nå, reduseres antall hefter som må få ny ID før konverteringen foretas. NB! BIBSYS anbefaler å vente med å skifte ut gamle heftid-strekkoder til vi vet mer om hvilke ID som må brukes i et nytt system.

Vil det være brukerstøtte/support fra BIBSYS eller OCLC?

Det er BIBSYS som vil være ansvarlig for brukerstøtte for det nye systemet. BIBSYS vil fungere som et bindeledd mellom institusjonene og OCLC.

Vil det nye systemet være på norsk?

Dette er noe vi vurderer. Vi ser ikke bort fra at vi oversetter systemet, men det er ikke sikkert at dette er på plass fra 1.1. 2013. Dette kan komme i en senere oppdatering.

Hva med katalogisering? Finnes det ingen katalogmodul?

Det finnes en katalogiseringsmodul. Hvordan den vil være ferdig utviklet og hvordan den vil være implementert er foreløpig usikkert.

Hva menes med at postene blir stemplet med norsk språkkode ved migrering til WorldCat?

Dette innebærer at postene kommer fra Norge i forbindelse med migreringene. Sånn sett er de stemplet som «BIBSYS-poster». Posten kan identifiseres. Selve den bibliografiske posten er norsk, men det har ikke noe med dokumentets språk å gjøre.

Hvordan vil det nye biblioteksystemet være tilrettelagt for RFID og selvbetjent lån?

Vi har ikke detaljer på dette ennå, men anser tilrettelegging av dette som en naturlig del av et moderne system.

Kan søk i katalogen integreres i institusjonens hjemmesider?

Ja, det vil fungere omtrent som idag.

For oss som ikke bruker Nasjonalt Låntakerregister, kan vi registrere lånere som før? Med minimal informasjon (dvs. ikke hjemstedsadresse, ikke fødsel- og personnummer)?

Det er ikke avklart hvilke felt som blir obligatoriske i registreringen ennå, men vi vil favorisere å benytte eksisterende register der dette er mulig - framfor manuell registrering av låntakere.

Hva er programtypen/teknologien bak «søkemotoren» til nye BIBSYS?

OCLC har egenutviklet søketeknologi, men benytter også kommersiell software - f.eks. benyttes både databasene MySQL og Oracle. Generelt blir både fritekst søk og mer tradisjonell indekssøk brukt.

WMS skal bygge på åpne standarder. Med hvilken teknologi/programmeringsspråk kan bibliotek lage egne tillegg/script?

WMS er programmert i Java og benytter løsningsmetoder som er vanlig brukt i dag, f.eks. tjenesteorientering og stort fokus på web-browsersen som arbeidsflate. OCLC jobber med et «Cooperative Platform»-prosjekt, planene tilsier at første betaversjon av denne plattformen skal bli klar iløpet av sommeren. Det er via denne plattformen at bibliotek skal kunne lage egne tillegg. Kjennskap til Java og annen webteknologi som WebServices, JSON og f.eks. JavaScript vil nok være til hjelp.

/ Kommunikasjonsplan for nytt biblioteksystem

BIBSYS legger stor vekt på god kommunikasjon, og vi har satt opp en kommunikasjonsplan for nytt biblioteksystem i samsvar med BIBSYS's tilgang til ressurser.

Ellen Røyneberg og Margit Wagnild/BIBSYS

BIBSYS ønsker å fortsette den gode dialogen gjennom de formelle kanalene som allerede er opprettet. Både BIBSYS styre og Styringsgruppen for biblioteksystemkonsortiet vil bli løpende informert om status og ha anledning til å kommentere arbeidet i prosjektet.

Det er opprettet en arbeidsgruppe "Store linjer" som har som mål å utforme de store linjer i overgangen til nytt biblioteksystem. BIBSYS skal ha tett kommunikasjon med denne gruppen gjennom arbeidsmøter hver

måned. I denne gruppen vil det være rom for å diskutere aktuelle tema som opptar institusjonene og BIBSYS.

I tillegg til løpende dialog med arbeidsgruppen har vi arrangert BIBSYS Brukermøte 2011 og planlegger et høstmøte, hvor vi skal informere brukerne. Vi har hatt et informasjonsmøte hos Universitetet i Bergen den 5. april, og skal også ha et informasjonsmøte hos Universitetet i Oslo den 28. april. I tillegg til disse møtene vil vi delta på Nordnorsk Bibliotekkonferanse den 25. mai.

Kommunikasjonsplanen er et levende dokument og vil oppdateres kontinuerlig. Vi ønsker at arbeidsgruppen "Store linjer" skal ta del i arbeidet og bidra med innspill til andre tiltak.

Informasjons- og kommunikasjonstiltak april-desember 2011

April:

- Informasjonsmøte med Universitetet i Oslo 28. april

Mai/juni:

- Forskerforbundets bibliotekforenings seminar om Nytt biblioteksystem 05.-06. mai
- Arbeidsmøte i "Store linjer" 12. mai
- Deltagelse med informasjon på Nordnorsk Bibliotekkonferanse 25. mai
- Underlag til møtet med Styringsgruppen for biblioteksystemkonsortiet 8. juni
- Arbeidsmøte i "Store linjer" 9. juni
- Underlag til møtet med BIBSYS styre 22. juni

August/september:

- Arbeidsmøte i "Store linjer"
- Underlag til møtet med Styringsgruppen for biblioteksystemkonsortiet 17. august
- Underlag til møtet med BIBSYS Styre 1. september

Oktober/november/desember:

- Arbeidsmøter i "Store linjer" oktober og november
- Oppstart faggrupper
- Høstmøte på Gardermoen/Oslo

Generelt

- Månedlige nyhetsbrev med oppdateringer
- Status og oppdateringer i BIBSYS-nytt
- Oppdatert informasjon på BIBSYS-nettsider
- Jevnlige intern informasjon med oppdateringer og fremdrift

/ Intervju med vinner av BIBSYS stipend 2010

BIBSYS ser viktigheten av å bidra til faglig vekst, og ønsker å motivere til gode resultater og på denne måten være med på å styrke kompetansen til morgendagens bibliotekarer. Derfor deler vi ut et årlig stipend til beste masteroppgave innen Kunnskapsorganisasjon.

Asbjørn Risan/BIBSYS

Årets vinner er Elise Conradi for oppgaven: `to_be_classified: A Facet Analysis of a Folksonomy`.

Conradi fullførte masterstudiene innen bibliotekfag våren 2010, men har en variert bakgrunn med bachelorgrad i Liberal Arts fra The College of William and Mary, samt grunnfag og mellomfag i litteraturvitenskap fra UiO, og arbeidserfaring som webutvikler, oversetter, tekstredigerer, lærer, servitør og rickshaw-syklist.

I forbindelse med utdelingen stilte vi Conradi noen spørsmål:

1) Hva fikk deg til å begynne på bibliotekarstudiet?

Romanene jeg i mange år drømte om å skrive ble aldri skrevet og jeg skjønnte etter hvert to ting. 1) Jeg er nok flinkere til å lese enn til å skrive. 2) Jeg burde satse på et annet yrke enn forfatter dersom jeg ønsker å tjene et levebrød.

Jeg valgte bibliotekaryrket i utgangspunktet fordi jeg elsker bøker, men falt fort for kunnskapsorganisasjonsdelen av faget.

2) Hva var motivasjonen for å ta mastergrad og hvorfor valgte du å fokusere på kunnskapsorganisasjon?

Motivasjonen for å ta mastergrad lå nettopp i ønsket om å fordype meg i kunnskapsorganisasjonsfagene. Vi lever i det jeg mener er en fryktelig spennende tid, der informasjon i form av tekster,

bilder, lyder, filmer, osv både produseres og tilgjengeliggjøres fortere enn noensinne. Det å tilegne seg verktøy for å bidra til at man lettere kan finne frem til relevant informasjon, samt betrakte denne i kontekst av annen relevant informasjon, synes jeg måtte være en svært nyttig egenskap for mange forskjellige typer yrker, både innenfor og utenfor bibliotekmiljøet.

4) Kan du oppsummere kort hva bakgrunnen for oppgaven var og hvorfor du valgte dette temaet?

I oppgaven min analyserte jeg tagger (brukergenererte metadata) fra LibraryThing og forsøkte å modellere disse i en slags fasettert klassifikasjonsontologi. For å gjøre dette, brukte jeg en metode som ble oppfunnet av Ranganathan på 1930-tallet og som ble videreutviklet av the Classification Research Group på 1960- og 1970-tallet.

Jeg valgte dette temaet fordi jeg er fascinert av fasettert klassifikasjon. Her har man et relativt

gammelt verktøy fra bibliotekfaget, som tilsynelatende er en ypperlig måte å organisere digitale dokumenter og som derfor kan være svært nyttig innenfor informasjonsarkitektur på webben. Vi ser at fasetter stadig blir brukt i søkegrensesnitt på websider, uten at det er en klar sammenheng mellom fasettene og fasettert klassifikasjonsteori. For å bedre forstå Ranganathans teori og metode, valgte jeg å teste den ut på brukergenerert metadata, som er nok et område som jeg synes er veldig spennende. Resultatet ble en modell over domenet "historiebøker" basert på fasetter som tilsynelatende er mest relevante for brukere.

5) Ønsker du å arbeide videre med det du kom frem til i oppgaven?

Ja, det gjør jeg. Jeg har allerede skrevet en artikkel om det i *Journal of Information Architecture*, og jeg skal presentere oppgaven på ISKO UK konferansen i London i år.

På en måte får jeg jobbet videre med visse aspekter av oppgaven i det nåværende webDewey-arbeidet. Spesielt med hensyn til spørsmål angående modellering og mapping av klassifikasjonsdata har jeg kunnet dra nytte av ontologibyggingen jeg foretok i oppgaven.

BIBSYS ønsker nok en gang å berømme Conradi med en god masteroppgave og ser med spenning frem til neste års bidrag fra årets masterstudenter.

Oppgaven kan leses i sin helhet i Høgskolen i Oslos åpne institusjonelle arkiv: <https://oda.hio.no/jspui/handle/10642/313>

Elise Conradi under overrekkelsen av BIBSYS stipend 2010 på BIBSYS Brukermøte.

Bak fra venstre: Ragnar Pettersen (C), Tore Andre Rønningen (U), Hanne Vibekkk (U), Tina Lingjærde (U), Agnethe Sidselrud (C), Jon Normes (C), Lars Wenaas (C). Foran fra venstre: Katrine Weisteen Bjerde (C), Nina Karlsrud (C), Margareta Grahn (C), Christine Rostgaard (C). C står for Cristin-ansatt, U står for ansatte fra Universitetets sentrale IT-tjenester.

/ En presentasjon av Cristin

Cristin ble etablert 1.1.2011 ved å samle personer og oppgaver fra tre hovedområder. For det første skal vi videreutvikle forskningsinformasjons-systemet Cristin¹ til å dekke en omfattende beskrivelse som ble laget i 2010. For det andre har vi nasjonalt ansvar for å drive frem arbeidet med åpen tilgang til forskningspublikasjoner, såkalt Open Access og for videreutvikling av NORA (Norwegian Open Research Archive). For det tredje skal vi, på vegne av ulike konsortier, forvalte og videreutvikle best mulige avtaler for tilgang til lisensbelagte tidsskrifter. Med på laget har vi ansatte fra de ulike miljøene som tidligere ivaretok disse oppgavene.

Katrine Weisteen Bjerde/Cristin

---

¹ Både organisasjonen og IT-systemet heter Cristin, men stort sett vil konteksten gjøre at man forstår hva det er snakk om.

Cristins ansvarsområde dekker universitets- og høyskolesektoren, instituttsektoren og helsesektoren, og i formålsbeskrivelsen legges det vekt nettopp på det tverrsektorielle aspektet.

”Cristin skal gi forskningen økt samfunnmessig verdi ved å legge til rette for at forskning i flere sektorer sees i sammenheng.”

Formålet er relativt bredt, og i ulike settinger vil Cristin opptre i tre forskjellige roller:

1. På lengre sikt ønsker vi at rollen som **tjenesteleverandør** blir fremtredende. Basis i IT-systemet Cristin er informasjon om forskningsinstitusjoner, forskere og deres publikasjoner. Systemet kan allerede nå brukes til å profilere enkeltforskere, forskningsmiljøer og forskningsprosjekter. Når det i løpet av 2012 er videreutviklet til å dekke hele den foreliggende kravspesifikasjonen, vil vi blant annet også kunne tilby et bredere utvalg av rapportering, samt oversikt over dyrt utstyr som ulike institusjoner disponerer og som andre kan få tilgang til. Ut fra dette grunnlaget ønsker vi å videreutvikle nye tjenester i nær dialog med brukermiljøene.
2. I en del sammenhenger blir Cristin bedt om å ta rollen som **koordinatør**. Dette gjelder for eksempel arbeidet med Open Access. I denne rollen er det avgjørende at vi ikke bare har tilstrekkelig kompetanse i eget hus, men at vi har oversikt over og god kontakt med kompetansemiljøer både i Norge og internasjonalt for til enhver tid kunne trekke på de miljøene som vet aller best.

3. Til slutt vil vi kunne ha rollen som **iverksetter** av pålegg fra myndighetene.

Foreløpig er den eneste slike oppgaven innsamling av data om forskningspublikasjoner til Norsk Vitenskapsindeks (NVI) som en del av grunnlaget for finansieringssystemet.

Den klart viktigste og mest krevende oppgaven i 2011 er å innføre NVI i alle de tre sektorene. Ved lanseringen av systemet i desember 2010 var 12 forskningsinstitusjoner brukere av Cristin og NVI. Neste milepæl var 1. april, da hele universitets- og høyskolesektoren rapporterte sine publikasjoner for 2010 gjennom Cristin. Mars måned var utfordrende både for Cristin-ansatte og for de ansvarlige for godkjenningprosessen i institusjonene. Særlig har prosessen med overføring av data fra Forskdok til Cristin vært krevende. Ulikheter i dataformater kombinert med tøft tidspress og medfølgende kort tid til testing har ført til feil i dataene i Cristin og har satt tålmodigheten på prøve hos noen og enhver. Fortsatt gjenstår en del ryddearbeid i feilaktige data som ikke var kritiske for beregning av publiseringspoeng, men som likevel må være korrekte for at systemet skal oppleves som nyttig. Feilene gir dessverre fortsatt merbelastning for institusjonene, og ryddearbeidet har høyeste prioritet hos oss. Vi benytter gjerne anledningen til å rette en stor takk til superbrukerne ved de ulike institusjonene! Det tette samarbeidet vi har hatt med dem har vært, og er fortsatt, helt avgjørende.

I løpet av året skal systemet implementeres også i helsesektoren og forskningsinstituttene. Systemet må tilpasses nye aktører, data for alle nye institusjoner skal inn i Cristin, nye arbeidsrutiner skal designes og opplæring skal gis til samtlige brukere. Allerede 1. september skal alle være inne, og det vil da være ca 160 institusjoner og rundt 10.000 enkeltbrukere av systemet. Det er et krevende løp, men vi har lært mye av denne første fasen og har ingen planer om å gi oss før alt fungerer godt! Sammen med forskningslederne vil bibliotekarer over hele landet spille en nøkkelrolle i prosessen.

Cristins oppgaver er på en del områder tydelig beskrevet, mens de på andre områder er mer uavklart. Et viktig arbeid i løpet av året er

derfor å forme en strategi for hva vi skal være og gjøre i løpet av de nærmeste årene. I denne prosessen ønsker vi å involvere både brukere og samarbeidspartnere for å få innspill og kommentarer. Strategiarbeidet vil også være sentralt i prosessen med å skape en helhet som er mer enn summen av enkeltdelene i Cristin.

Cristin skal utvikle sin rolle i et landskap med mange aktører, og i dette bildet er BIBSYS-miljøet en viktig part. Vi ønsker at vi i den videre dialogen skal finne felles prosjekter og måter vi kan gjøre hverandre gode på. Fra vår side går vi til verket med en blanding av stort engasjement og en god porsjon ydmykhet og gleder oss til samarbeidet!

Cristin er etablert av Kunnskapsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet i fellesskap og er en enhet etter §1-4, punkt 4 i Universitets- og høyskoleloven. Dette betyr at det faglige og strategiske ansvaret ligger hos departementene som leder organisasjonen gjennom et eget styre, men at vi mottar administrative tjenester fra Universitetet i Oslo som vertsinstusjon. Cristin holder til i Forskningsveien 3b i Oslo og består i dag av 9 ansatte pluss 8 årsverk fra Universitetets sentrale IT-tjenester (USIT) ved UiO som vi leier inn for videreutvikling og drift av systemet.

/ BIBSYS har tatt i bruk Linked Data

BIBSYS Autoritetsregister er nå tilgjengelig som Linked Data (RDF). Datasettet består av ca 9 millioner tripler (utsagn) om ca 1,5 millioner autoriteter for personer.

Marit Brodshaug/BIBSYS

Dette datasettet er resultatet av et samarbeidsprosjekt med NTNU Universitetsbiblioteket, og er finansiert av NTNU Universitetsbiblioteket, ABM-utvikling og BIBSYS. Prosjektet har resultert i å eksponere BIBSYS Autoritetsregister som Linked Data og utvalget er persondata. Dataene er lenket sammen med data fra DBpedia, VIAF og Det tyske Nasjonalbiblioteket.

BIBSYS Autoritetsregister som Linked Data er frigjort og tilgjengelig med en åpen lisens. Vi har valgt Public Domain Dedication and License (PDDL) "Public Domain for data/databases" som lisens for tilgang og viderebruk av dette datasettet. PDDL innebærer at man står fritt til å:

- To Share: To copy, distribute and use the database.
- To Create: To produce works from the database.
- To Adapt: To modify, transform and build upon the database.

Det er ikke lagt inn noen forutsetninger eller begrensninger.

Vi anser det som sentralt at andre skal kunne benytte seg av disse dataene for å lage nyttige sammensetninger og kombinasjoner med andre datasett og tjenester. Det var derfor viktig for oss å velge en lisens som legger til rette for dette.

Datasettet er tilgjengelig som nedlastbar fil, eller gjennom en søkeapplikasjon der man kan hente ut en autoritet basert på en kjent identifikator, eller foreta et søk basert på søkespråket SPARQL. Datasettet som nedlastbar fil finner du via: <http://data.bibsys.no/data/>

/ "BIBSYS – på innsida" desember 1997

Uansvarlig forfatter: PT

Den uerstattelig bibliotekaren

"Biblioteksau" mumler Ærn-Ærn Kristoffersen på instituttkontoret høyt for seg selv, i det jeg kommer inn på biblioteket etter en runde i magasinet. Det er lenge siden sist han viste seg hos oss. Jeg ser forvirret bort på ham.

I "tomat", legger han til.

Han må tydeligvis ha blitt sprø siden sist. Jeg gjør en manøver for å liste meg forbi.

"Du!" roper han. "Si meg, hva vil det egentlig si å tomatere en sau?"

Hm. Han hadde sett meg.

"Tomatisere? Jeg har ikke den fjerneste ide..."

"Jo da, det står her. Tomatisering av biblioteksau, står det. Jeg trodde makrell og sånt var det eneste som ble levert i tomat. Eller 'bibliotek-sau-tomatisering' som det ordrett står. Leser du ikke bibliotekets egne brosjyrer eller? Hva? Skal vedde på at det til og med er du som har skrevet det!"

"Veeldig morsomt. Jeg går ut fra at det ikke er dette du er kommet for å spørre om?"

"Men du innrømmer at det er en 's' for mye?"

"Du, jeg har et og annet å holde på med. Jeg er nemlig på jobb. I motsetning til enkelte andre, tydeligvis."

"Okei, okei. Jeg skal si hva jeg egentlig er her for. Det er dette med gjenfinning av litteratur, vet du. Jeg har hørt noe om at det skal finnes et automatisk gjenfinningsprogram! Store ord det der, men om det virkelig er dekning for å kalle det noe slikt, er det akkurat hva jeg trenger, både på instituttet og hjemme. Høres deilig ut."

"Hjemme også?"

"Særlig der. Og på mitt eget kontor. Du vet, det er ofte umulig å finne igjen ei bestemt bok. Du vet at du har den i en av haugene et sted, ikke sant, men i hvilken haug? Og så har du kanskje tatt den med hjem i stedet. Du leter og leter, men finner den bare ikke. Og så finner du den ikke i haugene hjemme heller. Det er da et sånt automatisk system kunne ..."

"Vet du hvorfor du er her i dag? Du er her bare for å tøyse med meg!"

"Hm. Okei. Stemmer. Men fortell meg: Hva er det man ellers skal bruke alle disse bibliotekarene til? Er det ei bok jeg er ute etter, eller en artikkel, finner jeg det på skjermen, og bestiller lån eller kopi. Ingen sak! Har du hørt om ISI, eller? Så kommer den i posten. Rett i inn-kørja på skrivebordet. Trenger ikke bibliotekarer for sånt. Du har selvfølgelig ikke lagt merke til det, men jeg har ikke vært her i det siste, og når jeg ikke har vært her, så kommer det av at..."

"Jeg har lagt merke til det."

"Ja? Du skjønner det, at når jeg er her nå, er det fordi det etter hvert er gått opp for meg at jeg ikke kan unnvære dere likevel. Bøker finner jeg i BIBSYS, men når jeg trenger noen å plage, noen å bølle litt med, da har jeg jo dere!"

"Det er vel ikke akkurat..."

"Ikke? En kjapp tur på biblioteket for å klarne hjernen for nye utfordringer i byråkratiet, ikke sant? Og så tilbake igjen til PC-en, frisk og opplagt og mentalhygienisk. Klart dere bibliotekarer aldri kommer til å bli overflødige. Teknikken kommer til å erstatte dere sånn ellers, finne litteratur for oss og sånne greier som dere pleide å gjøre før, ikke sant, men akkurat i den service-funksjonen, der kommer den ikke til å slå dere!"

/ BIBSYS-nytt for 10 år siden: "Fedrene har ordet!"

Beholdningsbasen i BIBSYS har nå passert 8 mill DOKID. Det var boken "Fedrene har ordet!" av Jon Grythe, registrert av Kjersti Rygh ved Dronning Mauds Minne Høgskole i Trondheim som ble DOKID nr 8 mill.

BIBSYS Bibliotekbase har pr. i dag (8. april 2011)
16 915 161 eksemplarer.

/ Quiz - alle gode ting er tre

Jan Erik Kokoed/BIBSYS

1. Hvilke tre språk er gjengitt på Rosettasteinen?
2. Nevn tre kunstnere med tilknytning til diktet An die Freude.
3. Hva kalles tre-års bryllupsdag?
4. Oversett det dekadiske tallet 9 til tre-tallsystemet.
5. Finn tre andre betegnelser på toneintervallet tritonus.
6. Hva kalles populært de tre minste knoklene i kroppen?
7. Hva heter Islams tre hellige byer?
8. I hvilket kjent skuespill opptrer tre hekser?
9. Nevn tre kommuner fra tre ulike fylker som har hest i kommunevåpnet.
10. Hvilke tre marcfelter (i BIBSYS MARC) består av tre like siffer?
11. Hva lager Per Christian i del 3 av Fjernsynskjøkkenet?
12. Hva er de tre grunnelementene i Hegels filosofi?

Riktige svar sendes på epost til: support@bibsys.no, innen 15. mai.

Vi trekker ut en vinner blant de riktige besvarelsene, og vedkommende får en overraskelse i posten.

Lykke til!

Returadresse: BIBSYS, 7491 Trondheim

// VI GJØR
KUNNSKAP
TILGJENGELIG //

BIBSYS

POSTADRESSE / 7491 Trondheim

TELEFON BRUKERSTØTTE / 958 24 000

TELEFON ADMINISTRASJON / 902 54 000

E-POST / firmapost@bibsys.no

BIBSYS-nytt er et nyhetsblad for brukere
av BIBSYS' produkter og tjenester.

TRYKT OPPLAG / ca. 1500

UTGIVER / BIBSYS, Roy Gundersen (direktør)

ANSVARLIG REDAKTØR / Maria Sindre Bjelke

REDAKTØR / Margit Wagnild

LAYOUT / HK